

KVGO-voorzitter Cees Verweij over cao, imago, Europa en jongeren

Interview van Tyche van Bommel met KVGO-voorzitter Cees Verweij voor de Ledenraad bij Océ in het Experience Center op 15 november in Venlo.

Cees, een volle agenda vanmiddag hier bij Canon in Venlo. Het onderhandelingsseizoen gaat voor het KVGO vanmiddag van start met de benoeming van de onderhandelingscommissie voor een nieuwe Grafimedia cao. VNO-NCW voorzitter Hans de Boer vindt dat de lonen in de pas moeten blijven lopen met de economische groei. - Ook Klaas Knot, van de Nederlandsche Bank liet zich in soortgelijke bewoordingen uit. De FNV wil komend jaar 3,5 procent erbij. Hoe zie jij dat?

“Onze cao loopt tot 1 april 2018. Achter de schermen zijn we al volop bezig met het voorbereiden van de onderhandelingen. Inderdaad hopen we vanmiddag een deskundige delegatie aan de Ledenraad te kunnen presenteren. Vanuit Den Haag komen er geluiden dat er ruimte is voor aanmerkelijke loonsverhogingen. Iedereen pikt die drie procent van Hans de Boer eruit, maar hij zei er wel iets bij. ‘Er zijn altijd bedrijfstakken en bedrijven waar het slecht en minder goed gaat. Daar moet je dat niet doen’.

Onze bedrijfstak is door een zware periode gegaan. Daar is veel en van alles over geanalyseerd en gezegd. Dat ga ik niet herhalen. Feit is dat een aantal bedrijven beter draaien, maar tegelijkertijd een groot deel net weet rond te komen. Er is nog altijd sprake van een hevige prijsconcurrentie.

Gelukkig zien we het aantal faillissementen dalen en hier en daar de investeringen aantrekken. Maar van vet op de botten is nog geen sprake.

We staan nog maar aan de vooravond van ongetwijfeld lastige onderhandelingen. Percentages en dergelijke ga ik dan ook absoluut

niet noemen. Ik reken onze bedrijfstak tot de categorie die het moeilijk heeft en daarmee zeg ik met De Boer: niet doen.”

Het kabinet Rutte III is van start gegaan. Wat viel jou het meeste op in het regeerakkoord?

“We zouden het kunnen hebben over de duurzaamheidsagenda van het Kabinet, of de verhoging van het lage btw-tarief waar we mordicus tegen zijn. Onze leden hebben bovendien moeite met de plannen om de belasting in box 2 voor DGA's te verhogen, maar we moeten niet te technisch worden.

Ik pik er een aantal andere punten uit. Het Kabinet lijkt in het regeerakkoord tegemoet te komen aan de wensen van het MKB om iets te doen aan de zware verplichtingen, die er zijn bij ziekte en arbeidsongeschiktheid. Wel is het zo dat de werkgever aantal re-integratieverplichtingen houdt. Het is dus maar zeer de vraag - en erg afhankelijk van de uitwerking - of werkgevers hier daadwerkelijk mee geholpen zijn.”

Deels een verlichting dus, maar afwachten hoe de voornemens daadwerkelijk uitpakken. Wat is je tweede punt?

“Positief vind ik dat de periode waarvoor premiedifferentiatie geldt in de WGA, wordt verkort van tien naar vijf jaar. Daarmee wordt het risico voor werkgevers, van wie een werknemer arbeidsongeschikt wordt, beperkt.”

Ook het pensioenstelsel gaat eindelijk op de schop, begreep ik?

“Over de vernieuwing van het pensioenstelsel wordt al jaren gepraat. De gedachte is dat deelnemers een persoonlijk pensioenvermogen opbouwen binnen een collectief stelsel. De sterke punten uit het huidige systeem blijven daarbij wel gehandhaafd. Als de contouren van het nieuwe stelsel duidelijker zijn, kunnen we ook bekijken wat dat betekent voor de grafimediaregeling.”

Dit zijn zaken die vooral gaan over werknemers en veranderende arbeidsvoorwaarden. Zijn je nog andere zaken opgevallen?

“Ik wil er nog een opvallend punt uitpikken, namelijk het recht op papieren communicatie. Letterlijk staat er – en ik citeer: ‘Mensen die niet elektronisch kunnen communiceren moeten dat ook op een andere manier kunnen blijven doen. Daarom blijft er een keuzemogelijkheid om per post met de overheid te communiceren’.

Samen met papier en karton en de ombudsman zeg ik: een stapje in de goede richting, maar nog onvoldoende. De keuzemogelijkheid om per post te communiceren dient niet alleen afhankelijk te zijn van het niet elektronisch kunnen communiceren, maar evengoed van het niet elektronisch willen communiceren. De ontvanger moet zelf kunnen beslissen op welke wijze hij of zij de informatie ontvangt. Zeker als het gaat om belangrijke overheidsinformatie.

In Europa loopt al langer de campagne ‘Keep me posted’, met als ondertitel: ‘The Citizens right to choose’. Daar gaat het precies om. We zijn absoluut niet tegen digitale vormen van communicatie, maar je moet wel kunnen kiezen. Eén van de partners die het project ondersteunt is Intergraf.”

Je bent vanaf juni dit jaar voorzitter van Intergraf. Hoe bevalt dat?

“Ik was al een tijdje lid van de board, dus wist wat me te wachten stond. Werken in een internationale organisatie vraagt veel, maar levert nog meer op.

Eind oktober verscheen bijvoorbeeld ‘Industry4Europe’, een plan dat de industrie in Europa wil versterken. Het is het antwoord op ideeën van de Europese Commissie. We moeten blijven produceren in Europa. Die ambitie moeten we tonen. De studie focust onder andere op vaardigheden en opleiding, op onderzoek, op toegang tot financiële markten. Te downloaden van de website van Intergraf.

Een initiatief van Intergraf is ons seminar over de toekomst van de tijdschriftensector. Het evenement, komend jaar februari in Brussel, past in de jaarlijkse serie ‘Shaping the Future of Print’ die door Intergraf wordt georganiseerd in samenwerking met Smithers Pira.

Deze conferenties richten zich op een specifiek segment van de grafische markt. Op de agenda staan onder meer een marktoverzicht en presentaties van marktleiders zoals de Economist Group. Ook de nieuwste trends bij adverteerders en in de technologie komen aan bod. Dus tijdschriftendrukkers, grijp je kans.

Het KVGGO is vanouds een drijvende kracht binnen Intergraf. Als relatief klein land, zijn we deels afhankelijk van wet- en regelgeving die door Brussel wordt geïnitieerd. Via Intergraf zijn we daar goed en in een vroeg stadium van op de hoogte. Dat is nodig om tijdig te kunnen bijsturen en slechte regelgeving te voorkomen. Niet altijd even goed zichtbaar, en niet altijd werk voor de korte termijn, maar o zo belangrijk.

Als voorzitter word ik geacht onafhankelijk te zijn en dat ben ik ook. Doordat je midden in die stroom aan informatie staat kan ik het KVGGO wel snel en vroegtijdig inregelen. Daar profiteren de leden van.”

Wat dichter bij huis. De uitspraak in Amsterdam over de Ja/Ja-sticker door de rechter is door het hof uitgesteld. Hoe moeten we dat duiden?

“Inderdaad de zaak is nog altijd onder de rechter. Deze zou op 8 november uitspraak doen, maar dat is tot 22 november opgeschort. Begin september heeft de rechtbank het beroep van MailDB, Spotta en het KVGGO behandeld. Onze advocaat heeft de bezwaren die we hebben op een goed-beargumenteerde en onderbouwde manier naar voren gebracht.

Hij bepleitte bijvoorbeeld op basis van deskundigenonderzoek dat door het invoeren van het nieuwe sticker-systeem de hoeveelheid papier niet gaat afnemen. Uiteraard hebben we veel meer bezwaren tegen het door Amsterdam eenzijdig in te voeren systeem op tafel gelegd. Bij de voorbereiding van deze rechtszaak was overigens steun en kennis van Intergraf van de Europese regels essentieel.

Duidelijk is dat het nog geen gelopen zaak is. Een aantal andere steden, Apeldoorn bijvoorbeeld, heeft zich expliciet tegen deze

plannen gekeerd en kiest voor behoud van het bestaande en goedwerkende systeem.”

Op de Dutch Design Week had Print Pakt Live over enthousiasme over grafische producten niet te klagen.

“Absoluut. Samen met topontwerper Joost Swarte opende ik de Black Box in Eindhoven die voor de gelegenheid door Joost Swarte was omgebouwd tot Swarte Doos. Alles zag er puntgaaf, strak en verzorgd uit. We toonden infographics met als thema ‘Print is Big’. Een setje delen we straks uit.

We lieten verpakkingen, bijzondere bindwijzen en prijswinnende grafische juwelen zien. Elke dag waren er workshops. Nieuw was dat onze leden met medewerkers of relaties 's ochtends Print Pakt Live konden bezoeken om daarna een rondje te maken op de Dutch Design Week. Een prima initiatief, waar wat mij betreft meer leden van hadden kunnen profiteren.

Een kraker van jewelste was de ‘Op de kaart’-actie, waar onze leden duizenden prachtige kaarten voor produceerden. PostNL was zo vriendelijk om de actie te sponsoren, waardoor de bezoekers kaarten gratis naar 42 landen verstuurd.

Het liet ook zien hoe snel zaken veranderen. Jonge mensen wisten soms niet hoe ze een kaart moesten schrijven. Zo vroegen ze of een emailadres op de kaart voldoende was. Ook begonnen ze links boven te schrijven, om – nadat de kaart helemaal vol was - er achter te komen dat er nog een adres en poststempel op moest. Zeer leerzaam.

We hebben duizenden mensen – opnieuw – laten kennismaken met drukwerk. Via de filmpjes op YouTube proberen we een breder publiek te bereiken. De leden informeerden we met de special bij Kernnieuws.

Ik zei het bij de opening van Print Pakt live al. Grafische producten kunnen niet zonder design. Van oudsher hebben we met elkaar te

maken – er is nog nooit een boek verschenen zonder dat er over het ontwerp is nagedacht. Deze Print Pakt Live was opnieuw een ‘must see’.”

Het viel me op dat mensen van piepjong tot hoogbejaard naar Print Pakt Live kwamen. In andere branches, zoals de bouw of metaal kampen ze met een enorm tekort aan vakmensen. Ook de instroom van jonge mensen laat veel te wensen over. Hoe zit dat in de grafische industrie?

“Het is absoluut zeker dat dit een knelpunt van jewelste is of binnen afzienbare tijd gaat worden. Drukkers leiden we nauwelijks meer op in Nederland. Gelukkig is het GOC na de zomer van start gegaan om jongeren en zij-instromers met een leerwerktraject op te leiden tot grafisch operator. We zullen bovendien moeten concurreren met andere bedrijfstakken, want jonge mensen met technisch inzicht zijn lastig te vinden.

Een initiatief als Print Pakt is ook in dit verband belangrijk, omdat we daarmee ons imago onder een brede groep kunnen verbeteren. Niet alleen het imago van de grafische industrie, maar ook die van papier. Wat zou helpen – en ik weet dat er leden zijn die daar volop werk van maken – is het uitnodigen van klassen voor een rondleiding door je eigen drukkerij.

Je ziet de monden openvallen van verbazing als ze zien wat we maken en hoe we dat doen. Het aanbieden van snuffelstages zou ook helpen om in een zo vroeg mogelijk stadium de grafische talentjes er uit te pikken. Onbekend maakt onbemind, luidt niet voor niet het spreekwoord. Als KVGGO proberen we daar wat aan te doen, maar ook het lokale bedrijf zou hier tijd en energie in moeten investeren.”

Lukt dat wel? Het is sowieso een drukke periode geweest met veel verenigingsactiviteiten.

“Klopt. In deze periode van het jaar hebben veel leden het – gelukkig – ontzettend druk hebben. Maar als je naar de toekomst kijkt, is het noodzakelijk om de jeugd aan je te binden.

Binnen het KVGGO realiseren we ons ook dat in deze maanden bedrijven topdrukte kennen. Toch organiseerden we een aantal workshops en bijeenkomsten. De thema's die we daar bij aansnijden zijn actueel. Denk aan de nieuwe wet op de persoonsgegevens en cybersecurity. De regels voor de bescherming van persoonsgegevens bezorgen onze leden veel werk. Registratie van wat er met persoonsgegevens wordt gedaan – ook bijvoorbeeld van het personeel -, nieuwe overeenkomsten met opdrachtgevers én ingeschakelde collega's en het verplicht melden van datalekken; allemaal taken die op ondernemers afkomen. Vervelend, maar het is niet anders.

De nieuwe regels voor gegevensbescherming raken in principe elk bedrijf. En het is kort dag. De regelgeving gaat in op 25 mei 2018. Er is geen overgangstermijn, hoorden we in Soestduinen.

Verder sloten we het project Stofwisseling in Bunnik af. Gestart door de sociale partners om de bewustwording over het werken met gevaarlijke stoffen te vergroten en het gebruik ervan verder terug te dringen. De activiteiten die in de negen maanden dat het project liep op gang kwamen, gaan overigens onverminderd door.”

Wat is er nog meer actueel?

“Met Achmea hebben wij gesproken over de zorgpunten rond de verzuimverzekeringen. Achmea heeft met behulp van een adviseur de premiemethodiek aangepast. Daarbij wordt meer rekening gehouden met bedrijfsgrootte en het verzuim in het laatste jaar weegt minder zwaar.

Het KVGGO heeft een toets laten uitvoeren waaruit blijkt dat de premie in het mantelcontract concurrerend is. Ook kan de dienstverlening van het verzuimsteunpunt beschikbaar komen voor grotere bedrijven. als zij het verzekeringspakket uit de cao hanteren.”